VECDİ ÇIRACIOĞLU • **Sarıkasnak**

VECDİ ÇIRACIOĞLU Bursa'da, 9 Aralık 1953 tarihinde doğdu. İTÜ Metalürji Fakültesi'ni bitirdi.

Roman: *Kara Büyülü Uyku* (1999), *Cimri Kirpi* (2002), *Serseri Standartları Sempozyumu* (2004), *Sarıkasnak, Denize Dair Hikâyat* (1. basım 2006, TC Kültür ve Turizm Bakanlığı, Senaryo Destek 2013), *Gemileri Sayan Kedi* (2011), *Ruhisar* (İletişim Yayınları, 2014).

Öykü: *Nehirler Denize Kavuştuğunda* (2002), *Mayhoş Zamanlar* (2010).

Çocuk: *Kemancı ve Küçük Kuş* (2006), *Cam Kutu İçindeki Mücevher* (2006).

Biyografi: *Rafetçe, Bir Ressamın Alacalı Paleti* (2007), *Gladyatör, Yeşil Sahalarda Bir İsyanın Hikâyesi, 'Metin Kurt'* (2009), *Halkın Savcısı, Mehmet Feyyat* (2012).

Monografi: *Devşirme Eşiktaşı'nın Ruhu, Rumeli Hisarı* (2010), *Boğaziçi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, 100. Yılı* (2012).

Ödül: Can Yayınları İlk Roman Ödülü (1999); TESK, Türkiye Edebiyatçılar Derneği "Esnaf Öyküsü" yarışmasında 1.'lik Ödülü (2002); Foça Belediyesi, 7. Uluslararası Rastgele Balıkçılık Festivali, "Deniz Öyküsü" Yarışması 1.'lik Ödülü (2007); Abdullah Baştürk İşçi Edebiyatı Ödülü (2009).

Yazar, TYS, PEN Yazarlar Derneği, Edebiyatçılar Derneği, BESAM üyesidir.

Everest Yayınevi, 2006 (1 baskı)

İletişim Yayınları 2181 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 358
ISBN-13: 978-975-05-1792-1
© 2015 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1. BASKI 2015, İstanbul

EDİTÖR Levent Cantek
KAPAK Deniz Karagül
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Birhan Koçak
BASKI ve CİLT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

VECDİ ÇIRACIOĞLU

Sarıkasnak

Denize Dair Hikâyat

iletişim

Gerçeği anlatan bu hikâyat,
esrik akıllı yazarının güzel yalanlarıdır...

Hüseyin Çoban'a...
İğneyle denizi kazan insanların anısına...

Bir

Ormanda uyuyan güzel prenses ilkbahar, o yıl, Dünyanıngözü'ne erken gelmişti. Onu uyandıran şehzade güneş, kalın beyaz kış üniformasını çıkartarak, baharın rengârenk çiçek desenli entarisine yerini bıraktırdığında, yağmurlar, Ayıbalığı Adası'nın yakınlarından göçen yunus sürülerini, tavşanları ve Boztepe'deki boynunu eğmiş kızılşap renkli zambakları çoktan selamlamaya başlamıştı. Abrul erikleri çiçek açmış, ceviz ağaçlarının tüm dallarını yeşil sarmış, kuzeyrüzgârı, meşelerin yosun bağa kabuklarını daha da koyulara bağlamıştı. Velhasıl kış uzun sürmüş, bir önceki mevsim dibine döktüğü yaprakları kendine gübre yapan ağaçlar, tomurcuklarını yer yer yeşilin titremlerine dönüştürmüştü.

Sahilde ve onun kar çiçeğine kadar uzanan sisli yeşil tepelerin serin vadilerini eflatun dalgalarla yıkayan sümbüller, meşe ağaçlarının yamru yumru kökleri çevresinde kümelenmiş menekşegülleri, parlak kırlangıççiçekleri, mavi tavşanotları, leylâki altınsusamlar, bademlere taç giymiş gümüşçiçekler, benekli arıyatakları, solmuş yüksükçiçekleri, acemlâleleri, kestanelerin beyaz yıldızlardan kıvrımları, hatta ve hat-

ta karaçalıların soluk güzel, adsız taneleri bile birarada; havada uçan kuşlar, yerde sürünen, gezen tüm hayvanlar birarada, bir cümbüş içersinde, yeryüzünün ayrı ayrı yerlerinden davet bularak bahar seline kapılmışlar, umarsız kaynaşmayla yeşil zeminin eşliğinde, mavi denize doğru yol alıyorlardı.

Uzun eğrelti otları arasında telaşlı telaşlı dolaşan tavşanlar, çelik tüylü kapkara gagalı alacakargalar, dikenden bir yün yumağı gibi kirpiler, ağır ağır yürüyüp duran, sonra otların gevrek körpe yapraklarını ağızlarında geveleyen filozof tosbağalar; yeni baharı, güzel prenses ilkbaharın gelişini kutluyorlardı.

Akşam olup da, çevre karanlıklarına bağrını açtığında, sur üstü evlerinin idare lambaları limana ve çarşıya fener oluyordu. Geceleri limanda bekleyen, bütün fenerleri yakılı uzun bir vapuru andıran Hoyratdeniz'in, iki kaya kütlesinin önce birbirlerine, sonra da anakaraya bir berzâhla bağlanan kıyı köyü Dünyanıngözü, gündüzleri ters dönmüş sapsız iki ağızlı bir kaşık, belki de denizde yüzen fettan bir kadının omzu gibiydi...

Şimşir, ıhlamur, kestane, meşe ve çam ormanlarıyla yüklü, yer yer toplanmış beyaz Yörük çadırları gibi karları erimiş kıyı dağların eteğinde sırt sırta vermiş iki koylu Dünyanıngözü'nü çepeçevre sarmalamış kale surlarının oyuklarına da bahar gelmiş, vakvakçiçekleri; nar barbakanlı kale duvarı, kare ve yuvarlak kuleler köyün yerleştiği iki tepeye taç giydirmiş; akşamsefaları, rıhtımın hemen ilerisindeki kayalara kazınmış merdivenin basamaklarını süsleyip tepeye tırmanıyor, sonra, Cenevizlilerin gemilerini demirleyip karaya çıktıkları Kuşna'ya kadar kıvrıla kıvrıla iniyordu. İç içe geçmiş çağları barındıran Dünyanıngözü'nde; tarihle yoğrulmuş sıra sıra, üst üste dizili taşlarından birçoğu bedeninden koparılmıştı. Dalgın ve gamlı kale duvarları, tarihin hatıra tanığıydılar, denizlere bakan...

Ve evler... Yüzyıllara meydan okuyan, önceleri berzâh düzlüğünde, sonra dar sokakların bitişik düzende dizdiği, Sormagir'in, Zindan'ın ve İçkale'nin insanlarını barındıran küçük çantılar, ilk katlarını tarihî surlardan sökülmüş kare taşların süslediği iki katlı ahşap bey ve taş ağa konakları...

Ve çiçekler, pırıl pırıldılar... Rengârenk kanatlı, bir gün ömürlü kelebekler, çiçeklerin arasında dans ediyor, sarı asmakuşları söğüt ağaçlarında ötüyordu. Bahçelere ve evlerin pencere içlerindeki saksılara dikilmiş çiçekler erkek rüzgârların biriktirdiği yağmuru bekliyordu, güneşin altındaki arılarıyla salınıp durarak...

Denizlerde rüzgâr durmuştu, meltem esmiyordu. Çıksa da, denizin üstünü şöyle bir karıştırıyordu ki köpürtmeden, mavi bir ürperti geziniyordu bir süreliğine.. sonra yine aynı mavi kristal yerini alıyordu sularda. Karıncalar yine su içiyordu. Geçen som sonbahar boyunca çalışan, şimdiyse kışa hazırlanan hamarat karıncalar tüm işlerini bırakmış, denizin bu denli durgun, bu denli uykulu günlerini beklemişler gibi... Denizden biraz su alıp, toprağın altındaki gizli yerlerinde depolayacaklardı sanki. Deniz insanlarının deyimi gibi deniz kıyısına inip su içecekler, daha doğrusu su alıp götürecekler yuvalarına...

Camgöz Reis, o sabah, Hoyratdeniz'in Boztepe yamacına kurulu çantısının içinde, patlayan hırçın dalgaların acı çığlıklarıyla uyandığında, bedavra tahtalarıyla örtülü çatısına açılmış tek hava penceresine bakarak, ışıkları yeni sönmüş Dünyanıngözü vapurunun yolcusu olduğunu ve ne zaman limandan ayrılacağını düşünüyordu.

*

Doğruldu ve hafif nemli yatağının kenarına oturdu. Başucundaki, cilası yer yer dökülmüş komodinin üzerindeki

içi su dolu kâseden takma porselen gözünü aldı. Avucunda şöyle bir tarttı. Ve, bir-iki kez zıplattıktan sonra, güvelerin yiyerek delikler açtığı haroşo örgülü yün kazağının eteğine silerek nemini aldı. "Lay, şu evüy neminü alacak bi garu bulamadık gitti anasını döllediğimüy..." diye, kendi kendine söylendi. O zamana kadar yatağını kurutacak kadını bulamayışını, Bulgar'dan sonra Çanakkale'de çarpışırken yakınına düşen, kahpe bir şarapnel parçasının akıttığı gözünün yerine gömülü takma camgöze bağlar, yüzünün yarısı donuk baktığından, kadınların korktuğunu sanırdı. Hiçbir kadın onun yüzüne dikkatli ve uzun uzun bakmıyordu. Baksaydı eğer, "Bir harp yaşadım, ateşler gördüm ve bu ateşler gözümden girdi!.." çığlığını duyardı.

Yorganının ucundan çıkan bir çift küçücük ayağı, bir güvercinin gözleri gibi böcül böcül bakan pembe tırnakları arada bir görseydi ne olurdu sanki... İlk kez bir erkeğin yanında soyunacak utangaç bir kadınla evlenseydi, zifaf gecesinde sağlam gözünü eliyle kapatarak, "Söz sağa bakmaycan gadunum..." diye yemin edeceği bir düşü hep özledi. Bu düşü, zamanla matraklaştı ve aklına her gelişinde gülmesini engelleyemedi.

Bir kez olsun aşk kerpeteni kalbini yakalayıp sıkmamıştı. Yangın yerinde küllerin içinden çıkan baba incir piçleri gibi yalnızdı...

Denizle uğraşan her insanın denizin dibinde bir dostu, bir sevgilisi vardır. Bir oğul, bir kardeş, bir kesik el, alabora batık bir tekne, fırtınanın kopardığı bir yelken direği... Bütün bunlara rağmen deniz insanı suskundur karada. Deniz insanı karada konuşmaz, sadece düşünür, onun herhangi bir lisanı yoktur konuşulacak. O, denizin enginliğine bakarak dantelalar örer, kanaviçeler işler yalnızlığına. O, türü keşfedilmemiş bir ipekböceği gibidir kozasını ören...

Hangi deniz insanı aşk türküleri söylemeyi beceremez?..